

Covid-19, läkarinformation

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad. Anmälningspliktig och inom vård och omsorg smittspårningspliktig sjukdom

Om sjukdomen

1. Nomenklatur

Coronaviruset SARS-CoV-2 orsakar sjukdomen covid-19.

2. Anmälan enligt smittskyddslagen

SARS-CoV-2 är anmälningspliktig från laboratorierna. Nationellt krav på klinisk anmälan finns för närvarande inte. Klinisk anmälan av covid-19 utförs för fall som påvisas med antigen test för SARS-CoV-2 och som inte kan anmälas av ett laboratorium.

Resultat från självtest där provtagning och tolkning av testresultat görs av personen själv utanför vården ska inte anmälas.

3. Diagnostik

Prov tas från luftvägarna för PCR- eller antigenpåvisning av SARS-CoV-2 i vårdens regi.

4. Smittvägar

SARS-CoV-2 smittar i första hand vid nära kontakter mellan personer genom droppar från luftvägarna. När en infekterad person nyser, hostar, talar eller andas ut sprids små droppar till omgivningen. Kontaktsmitta kan också förekomma.

En infekterad person kan smitta andra redan innan symtomen börjar.

5. Inkubationstid

Inkubationstiden varierar mellan 2 och 14 dagar, oftast 2 till 4 dagar.

6. Symtom

Symtombilden kan variera från symtomfri infektion till intensivvårdskrävande sjukdomstillstånd. Förekommande symtom är feber, torrhosta, snuva, trötthet, dyspné, muskelsmärk, halsont, huvudvärk samt magbesvär med diarréer. Bortfall av lukt- och smaksinne förekommer och detta kan uppträda 24–72 timmar före andra covid-19 symtom.

Information till patient med covid-19

Patientinformationsbladet "Covid-19, patientinformation" som även finns översatt till andra språk sammanfattar nedanstående punkter:

1. Smittsamhet

Smittsamheten av SARS-CoV-2 är sannolikt störst just före insjuknandet och i början av sjukdomsförloppet. Virus-RNA kan i vissa fall detekteras under flera veckor och kan inte användas för att avgöra smittfrihet eftersom PCR också påvisar icke-infektiöst RNA.

För bedömning av smittsamhetsperiod används symtom, tid från insjuknandet och kliniska kriterier som svårighetsgrad och riskfaktorer. Tabellen på sista sidan ger stöd för bedömning av smittsamhetsperiod beroende på sjukdomsfallets symtom och miljö.

2. Sjukskrivning

Vid symtom kan sjukskrivning behövas under patientens akuta sjukdomsperiod och patienten rekommenderas vara hemma under smittsamhetsperioden, se sista sidan.

Vid positivt testresultat för covid-19 hos person utan symtom ansvarar arbetsgivaren för beslut om att stanna hemma och ersättning. Smittbärrpenning är inte tillämbart.

3. Skyddsplikt för patient med covid-19

Förhållningsregler vid covid-19 är borttagna sedan 31 mars 2022 men skyddsplikten enligt smittskyddslagens 2 kap 2 § gäller: ”den som vet eller har anledning att misstänka att han eller hon bär på en smittsam sjukdom är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk.”

4. Medverkan vid smittspårning

Patienten med covid-19 är skyldig att medverka i smittspårning i miljöer enligt nedan.

Smittspårning och provtagning

Covid-19 är enligt Folkhälsomyndighetens föreskrift HSLF-FS 2022:24 endast smittspårningspliktig i sådan slutenvård och omsorgs verksamhet som vårdar eller har omsorg om personer med en hög risk att bli allvarligt sjuka av covid-19. Smittspårning vid misstänkt smittspridning i samhället behöver i regel inte utföras.

Smittspårning kring indexfall i känsliga miljöer inom vård och omsorg syftar till att identifiera vilka som kan ha smittats och därigenom kunna vidta åtgärder som hindrar fortsatt smittspridning.

Smittspårning ingår i behandlande läkares skyldighet och ska påbörjas snarast efter besked om positivt provsvar. Vid smittspårning räknas den smittsamma perioden från 48 timmar före symtomdebut. Om patienten är symptomfri genomförs smittspårning från provtagningsdatum.

Om flera fall upptäcks bland patienter, omsorgstagare eller personal kan det vara relevant att testa även symptomfria patienter och omsorgstagare som blivit exponerade. Generellt rekommenderas inte testning av symptomfria personal som identifieras i en smittspårning. Detta kan dock bli aktuellt i t.ex. en utbrottssituation och rekommenderas då ske enligt regionala riktlinjer. Vid positivt testresultat för covid-19 hos person utan symtom ansvarar arbetsgivaren för beslut om att stanna hemma och ersättning.

Det finns stora variationer i hur länge en person som är infekterad med covid-19 är smittsam varför nedanstående tidsangivelser ska ses som övergripande rekommendationer där individuella bedömningar och anpassningar behöver göras. Särskilda hänsyn bör också tas vid bedömning av smittrisk i miljöer där personer som riskerar att bli allvarligt sjuka i infektion med covid-19 vistas, t.ex. på särskilt boende för äldre eller inom annan omsorgs verksamhet. Vaccinationsstatus påverkar inte bedömningen om smittsamhet.

Tabell: Övergripande rekommendationer om tidsperioder för smittsamhet.

Kategori av fall med covid-19	Bedöms ha låg smittsamhet efter	Förutsättning
Personer i samhället med bekräftad infektion, med eller utan symtom	5 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symtomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring
Vård och omsorgspersonal , med eller utan symtom	5 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symtomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring
Omsorgstagare på särskilt boende för äldre eller andra omsorgsverksamheter där personer med hög risk för allvarlig sjukdom i covid-19 vistas. Gäller även personer som vårdats på sjukhus och skrivs ut till denna typ av boende	7 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symtomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring
Sjukhusvårdade av annan orsak och där covid-19 diagnosen är ett bifynd	7 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symtomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och stabil klinisk förbättring
Sjukhusvårdade p.g.a. covid-19 som kanske behövt syrgas men inte vård på IVA	7 dagar eller mer sedan symtomdebut. Individuell bedömning kan behövas utgående från sjukdomens allvarlighetsgrad, patientens immunstatus samt konsekvenser vid smitta i den miljö som personen vistas i	Mer än 1 dygns feberfrihet och stabil klinisk förbättring
Sjukhusvårdade p.g.a. covid-19 med svårare sjukdomsbild inklusive behov av IVA-vård	Alltid individuell bedömning , men som regel mer än 1 dygns feberfrihet <u>och</u> stabil klinisk förbättring <u>och</u> minst 14 dagar sedan symtomdebut	
Immunsupprimerade p.g.a. annan sjukdom eller behandling, exempelvis: - hematologisk malignitet - känd immunbristsjukdom - stamcellstransplantation de senaste 24 månaderna - organtransplantation de senaste 6 månaderna - läkemedelsbehandling såsom immunmodulerande biologiska läkemedel - cytostatika - steroider i hög dos under längre tid	Alltid individuell bedömning , men som regel mer än 1 dygns feberfrihet <u>och</u> stabil klinisk förbättring <u>och</u> minst 14 dagar sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symtomfri infektion	

Källa:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/f/forebyggande-atgarder-och-rekommendationer-kring-smittsparning-av-covid-19-inom-varld-och-omsorg/>